

CHỈ THỊ
CỦA BAN BÍ THƯ
tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động xuất bản
trong tình hình mới

Sau hơn 70 năm xây dựng và phát triển, xuất bản cách mạng Việt Nam đã đạt được những kết quả và thành tựu quan trọng, thực hiện tốt vai trò và sứ mệnh, thực sự là vũ khí tư tưởng sắc bén của Đảng, Nhà nước và Nhân dân, là bộ phận quan trọng của nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế.

Để tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với xuất bản, khẳng định và phát huy vai trò trụ cột tư tưởng, văn hoá, bồi đắp tri thức, định hướng thẩm mỹ, nâng cao dân trí, Ban Bí thư yêu cầu tập trung quán triệt, thực hiện quyết liệt, đồng bộ và hiệu quả các nội dung sau:

I- QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO

1. Xuất bản là một lĩnh vực hoạt động tư tưởng sắc bén của Đảng, Nhà nước và Nhân dân, có nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến, xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; là một bộ phận quan trọng của nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, với nhiệm vụ tích lũy, sáng tạo và truyền bá các giá trị văn hoá, tinh thần; xây dựng và bồi đắp nền tảng tri thức quốc gia, tạo lập giá trị xã hội; dẫn dắt, định hướng thẩm mỹ, nâng cao dân trí và phát triển văn hoá; xây dựng, bảo vệ, phát huy giá trị con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững đất nước trong kỷ nguyên mới.

2. Xuất bản phải đáp ứng tốt nhu cầu đọc, học, giải trí và hưởng thụ văn hoá tinh thần của Nhân dân; trở thành ngành kinh tế - công nghệ phát triển, giữ vai trò hạt nhân trong hệ sinh thái kiến tạo các giá trị. Phát triển văn hoá đọc, lấy người đọc là trung tâm, là mục tiêu của hoạt động xuất bản. Cần xây dựng và hình thành thói quen đọc sách trong cộng đồng, hình thành văn hoá đọc.

3. Xuất bản là công cụ chủ đạo trong giáo dục, đào tạo; là một bộ phận quan trọng của ngành công nghiệp văn hoá, góp phần lan toả văn hoá, hình thành chuỗi giá trị nội dung số, tài sản số, gia tăng hiệu quả kinh tế và đóng góp vào thành tựu chung của nền kinh tế quốc dân cũng như khả năng cạnh tranh

quốc gia. Xuất bản là cánh cửa mở rộng giao lưu, tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại; là công cụ ngoại giao văn hoá quan trọng, góp phần khẳng định và phát huy sức mạnh mềm văn hoá Việt Nam trên trường quốc tế.

4. Đảng và Nhà nước giữ vai trò chủ đạo trong việc định hướng và kiến tạo hoạt động xuất bản thông qua cơ chế, chính sách đầu tư phát triển văn hoá đọc; chính sách đặc thù đột phá về mô hình thúc đẩy hợp tác công tư; triển khai mô hình lãnh đạo công - quản trị tư; đầu tư công - quản lý tư; đầu tư tư - sử dụng công đối với xuất bản, in và phát hành; thúc đẩy sáng tạo nội dung, phát triển mạnh mẽ công nghệ và hạ tầng số, hiện đại hoá hoạt động xuất bản trong kỷ nguyên mới. Xây dựng nền xuất bản chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại.

5. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực hoạt động xuất bản là nhiệm vụ cấp bách. Cần đổi mới căn bản chương trình đào tạo, phương pháp quản trị nguồn nhân lực; thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp, xây dựng các trung tâm đổi mới sáng tạo; bảo đảm cho ngành xuất bản có đội ngũ cán bộ, biên tập viên, chuyên gia công nghệ, nhà quản trị giỏi đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên mới.

II- MỤC TIÊU

1. Đến năm 2030

- Xây dựng hệ thống xuất bản tinh gọn, mạnh, chất lượng, hiện đại hoá. Đầu tư, xây dựng và hình thành các tập đoàn xuất bản, truyền thông chủ lực quốc gia, đa nền tảng, đa sản phẩm; chú trọng thực hiện các nhiệm vụ chính trị tư tưởng, văn hoá giải trí, khoa học - công nghệ, giáo dục - đào tạo. Trong đó, có tập đoàn thực hiện chức năng đối ngoại chiến lược quốc gia với nhiệm vụ tuyên truyền, hợp tác, trao đổi, đưa các ấn phẩm, sản phẩm quảng bá đất nước, con người Việt Nam ra thế giới, đồng thời tiếp thu tinh hoa tri thức, văn hoá nhân loại vào Việt Nam.

- Chuyển đổi số sâu rộng, đầu tư phát triển hạ tầng, nền tảng công nghệ, nội dung số; ưu tiên xuất bản các ấn phẩm số, số hoá theo hướng đa dạng, sáng tạo, hội nhập trong nước và quốc tế; ứng dụng trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn vào các khâu, các lĩnh vực của hoạt động xuất bản; phát triển hệ thống xuất bản đa phương tiện.

- Thúc đẩy mạnh mẽ văn hoá đọc, hình thành các thiết chế văn hoá tạo không gian văn hoá đọc, học tập, sáng tạo trong cộng đồng hướng đến xây dựng phong trào toàn dân đọc sách. Từ Trung ương đến mỗi tỉnh, thành phố cần xây dựng thư viện số, tủ sách điện tử, sử dụng thống nhất; có thư viện lớn, trung tâm phát hành quy mô, hiện đại gắn với chuyển đổi số. Đặc biệt, đầu tư hệ thống phát hành đến cơ sở vùng sâu, vùng xa, miền núi, hải đảo và vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Phát triển sách song ngữ, xuất bản sách bằng tiếng dân tộc đáp ứng nhu cầu của các đồng bào dân tộc thiểu số.

- Đẩy mạnh giao lưu, hợp tác quốc tế về xuất bản với các nước, cơ quan văn hoá uy tín trên thế giới; chủ động tích cực hợp tác với các nước để quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hoá Việt Nam ra thế giới; tham gia khai thác bản quyền và quảng bá sách, báo Việt Nam ra thế giới; đưa sách Việt vào hệ thống thư viện đại học toàn cầu. Đồng thời, tăng cường đưa sách, báo thế giới vào Việt Nam.

- Phát triển xuất bản điện tử, 100% nhà xuất bản tham gia xuất bản điện tử và ứng dụng chuyển đổi số trong quy trình xuất bản; 80% cơ sở in có công nghệ hiện đại, quy mô và là ngành công nghiệp phụ trợ quan trọng.

2. Đến năm 2045

Việt Nam có hệ thống xuất bản, truyền thông phát triển mạnh, đa dạng, hiện đại, đáp ứng tốt nhu cầu đọc, học, giải trí và hưởng thụ văn hoá tinh thần của Nhân dân trong kỷ nguyên mới; trở thành ngành kinh tế số, doanh nghiệp số xuất bản Việt Nam, có năng lực vươn ra toàn cầu; là trung tâm sáng tạo, giao lưu, hợp tác hàng đầu với các nước có hoạt động xuất bản, truyền thông lớn ở khu vực Đông Nam Á và quốc tế, góp phần nâng cao vị thế và ảnh hưởng của Việt Nam trên trường quốc tế.

III- NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ của cả hệ thống chính trị, phát huy vai trò, trách nhiệm của xuất bản góp phần xây dựng Đảng, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; phục vụ công cuộc phát triển đất nước và đời sống văn hoá tinh thần của Nhân dân.

2. Xây dựng, hoàn thiện quy định của Đảng và pháp luật về xuất bản; tháo gỡ các điểm nghẽn, khơi thông mọi nguồn lực, có cơ chế, chính sách ưu đãi vượt trội thúc đẩy ngành xuất bản phát triển ngang tầm khu vực và thế giới. Phát triển không gian số và kinh tế số xuất bản, thực hiện hiệu quả các yêu cầu, nhiệm vụ của đất nước trong kỷ nguyên mới. Xây dựng cơ chế tài chính hỗ trợ xuất bản; thành lập dự án hỗ trợ xuất bản nhằm huy động sự tham gia của các nhà xuất bản, nhà sách, công ty sách tạo nguồn lực chung để nâng cao chất lượng, mở rộng phạm vi và giá trị chung của thị trường sách.

Hoàn thiện hệ thống pháp luật về bảo vệ bản quyền, tăng cường bảo vệ quyền tác giả, nhất là bảo vệ bản quyền trong môi trường số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cộng đồng về tôn trọng quyền tác giả.

3. Xây dựng chiến lược phát triển xuất bản, định vị sản phẩm của xuất bản gắn với công nghiệp văn hoá, phát triển ngành xuất bản chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại; tăng cường đầu tư nguồn lực, hạ tầng kỹ thuật cho xuất bản, xuất bản điện tử; xây dựng và hoàn thiện các mô hình xuất bản mới, dữ liệu

phù hợp xu thế truyền thông tích hợp và chuyển đổi số; thúc đẩy hợp tác công tư, trong đó, đơn vị xuất bản giữ vai trò then chốt, chủ đạo trong định hướng tư tưởng chính trị, văn hoá truyền thống của dân tộc.

4. Tập trung đầu tư cho nội dung xuất bản, trở thành sản phẩm cốt lõi để phát triển công nghiệp văn hoá; mở rộng thể loại, đề tài mới có giá trị tư tưởng, khoa học, thẩm mỹ; đặt hàng các công trình khoa học, tác phẩm văn học nghệ thuật có giá trị, xứng tầm, đáp ứng nhu cầu tri thức và giải trí lành mạnh của Nhân dân.

Nghiên cứu, bổ sung chính sách đầu tư, đãi ngộ, có cơ chế bảo vệ những người làm xuất bản, biên tập viên trước các hành vi vu khống, xuyên tạc, tấn công mạng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ chính trị.

Đổi mới mạnh mẽ mô hình quản trị hoạt động xuất bản, thích ứng tốt với cơ chế thị trường và thị hiếu công chúng, bạn đọc; chủ động cập nhật xu thế xuất bản mới trên thế giới, nâng cao năng lực, tiềm lực hoạt động xuất bản.

5. Tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý kịp thời, nghiêm minh hành vi vi phạm đạo đức nghề nghiệp, vi phạm pháp luật về xuất bản, các hành vi lợi dụng tự do sáng tác, không gian mạng để tuyên truyền xuyên tạc lịch sử, văn hoá phẩm không lành mạnh, trái thuần phong mỹ tục, chống phá Đảng, Nhà nước.

6. Chăm lo, nuôi dưỡng và phát triển văn hoá đọc trong các tầng lớp nhân dân. Tăng cường quảng bá, tôn vinh giá trị của sách, nâng cao chất lượng Giải thưởng Sách Quốc gia ngang tầm khu vực. Đẩy mạnh hoạt động của xuất bản trong cộng đồng; hình thành các thiết chế không gian văn hoá đọc, giải trí hiện đại, thân thiện, đề cao vai trò thiết yếu của sách trong đời sống xã hội; xây dựng thói quen và kỹ năng đọc, tạo nền tảng quan trọng cho việc học tập suốt đời, từ đó hình thành xã hội học tập.

7. Xây dựng hạ tầng kỹ thuật số, nền tảng dữ liệu xuất bản số dùng chung toàn ngành. Ứng dụng trí tuệ nhân tạo, đa dạng hoá sản phẩm của xuất bản theo hướng số hoá. Khuyến khích doanh nghiệp công nghệ trong nước tham gia phát triển hệ sinh thái xuất bản số. Đẩy mạnh cải cách, cắt giảm thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh; chia sẻ dữ liệu với các cơ sở dữ liệu quốc gia, cơ sở dữ liệu chuyên ngành, tạo thuận lợi cho các nhà xuất bản, cơ sở in, phát hành trong hoạt động sản xuất, kinh doanh hiệu quả.

Tăng cường hợp tác công tư, liên thông, liên kết, hiện đại hoá công tác phát hành, xây dựng thư viện số và hệ thống phát hành sách số.

8. Tăng cường mở rộng hợp tác quốc tế trong tất cả các lĩnh vực của xuất bản. Đưa sách, báo Việt Nam ra thế giới, đưa sách thế giới vào Việt Nam thông qua trao đổi bản quyền, xuất bản song ngữ; mở rộng thị trường in, xuất khẩu các sản phẩm của xuất bản; khuyến khích các cơ sở in trong nước tham gia vào

chuỗi cung ứng hàng hoá công nghiệp toàn cầu... Đóng góp vào tăng trưởng kinh tế, nâng cao vị thế quốc gia trong kỷ nguyên mới.

Thực hiện mô hình hợp tác công tư để lan toả giá trị văn hoá quốc gia thông qua xây dựng thư viện sách Việt Nam cho nước ngoài; đào tạo dịch giả chuyên sâu theo chuẩn quốc tế, đưa sách Việt vào hệ thống thư viện đại học toàn cầu. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế với các nhà xuất bản uy tín trên thế giới. Phát triển dịch vụ chuyển ngữ và xuất bản song ngữ. Hỗ trợ cơ quan xuất bản, đơn vị liên quan tham gia các hội chợ sách quốc tế. Tổ chức Hội sách quốc tế ở Việt Nam - định hướng bản quyền, tác giả, giao lưu chuyên môn và hợp tác.

9. Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ yêu cầu phát triển giai đoạn mới. Xây dựng đội ngũ người làm xuất bản có bản lĩnh chính trị, năng lực, trình độ chuyên môn, nhất là đội ngũ lãnh đạo, quản lý; thường xuyên bồi dưỡng về chính trị, tư tưởng, nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ những người làm xuất bản.

IV- TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đảng uỷ Quốc hội lãnh đạo, chỉ đạo rà soát, xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật về xuất bản và các chính sách, pháp luật liên quan đáp ứng yêu cầu phát triển xuất bản trong tình hình mới, thúc đẩy xuất bản điện tử, xuất bản số phát triển bên cạnh xuất bản truyền thống.

2. Giao Đảng uỷ Chính phủ chỉ đạo các cơ quan liên quan:

- Tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý nhà nước về xuất bản; rà soát, sắp xếp, thu gọn các cơ quan có chức năng xuất bản. Hoàn thiện chính sách đầu tư công, cơ chế, chính sách ưu đãi vượt trội cho xuất bản; chính sách thu hút các nguồn lực xã hội tham gia vào hoạt động xuất bản và khuyến khích xã hội hoá cho những mảng sách thiết yếu, nghiên cứu.

- Xây dựng chiến lược phát triển ngành xuất bản phù hợp với tình hình mới, theo hướng xuất bản đa nền tảng, đa sản phẩm bao gồm nhiều loại hình kết nối, chuỗi liên kết. Xuất bản là ngành có vai trò then chốt, cốt lõi trong hệ sinh thái sáng tạo nội dung để phát triển các lĩnh vực khác.

3. Đảng uỷ Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch tăng cường công tác quản lý nhà nước, chủ trì, phối hợp với cơ quan liên quan:

- Xây dựng Đề án về chương trình sách quốc gia, Đề án phát triển xuất bản điện tử. Phấn đấu trước năm 2030, Việt Nam có Thủ đô Sách thế giới; tăng tỉ lệ bản sách/người/năm.

- Chủ trì, phối hợp với Đảng uỷ Bộ Tài chính nghiên cứu, bổ sung các chính sách ưu đãi cụ thể cho xuất bản; chính sách đầu tư đối với doanh nghiệp nhà nước trong lĩnh vực xuất bản. Tổ chức, triển khai các Dự án hỗ trợ Xuất bản

Việt Nam, Dự án dịch thuật Việt Nam; triển khai Chương trình "Đưa sách Việt Nam ra thế giới" và "Đưa sách thế giới vào Việt Nam".

- Chủ trì, phối hợp với Đảng uỷ Bộ Khoa học và Công nghệ xây dựng cơ sở dữ liệu toàn ngành về xuất bản và sản phẩm của xuất bản; xây dựng sản giao dịch điện tử về các sản phẩm của xuất bản. Triển khai mô hình nhà xuất bản số tiên tiến theo chuẩn quốc tế. Khuyến khích doanh nghiệp công nghệ tham gia sâu nhằm hiện đại hoá hoạt động xuất bản.

- Chủ trì, phối hợp với Đảng uỷ Thanh tra Chính phủ, Đảng uỷ Công an Trung ương và các cơ quan chức năng tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm đối với hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực xuất bản, nhất là các hành vi in lậu, phát hành lậu, vi phạm sở hữu trí tuệ, bản quyền...

- Tăng cường các hoạt động thông tin, triển lãm, hội chợ trong nước và quốc tế; trang bị các tủ sách, báo; xây dựng thiết chế văn hoá thư viện quốc gia tâm vóc, quy mô, hiện đại, đa dạng sản phẩm tri thức, truyền thông, đồng bộ từ Trung ương tới cơ sở; huy động các phương tiện thông tin đại chúng tham gia tuyên truyền, truyền thông về sản phẩm của xuất bản; nâng cao chất lượng truyền thông bằng nhiều hình thức phong phú.

4. Đảng uỷ Bộ Tài chính nghiên cứu, bổ sung các chính sách ưu đãi về nguồn lực, thuế, cơ chế đặt hàng, chính sách đầu tư, giảm thuế thu nhập đối với cơ quan xuất bản; xây dựng Dự án hỗ trợ Xuất bản Việt Nam, Dự án dịch thuật Việt Nam với nguồn vốn từ ngân sách nhà nước.

5. Đảng uỷ Công an Trung ương, Đảng uỷ Thanh tra Chính phủ chỉ đạo tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, có chế tài xử lý nghiêm đối với hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực xuất bản, nhất là in, phát hành trái phép, vi phạm sở hữu trí tuệ, bản quyền...

6. Quân uỷ Trung ương, Bộ Quốc phòng tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng hệ thống xuất bản, thư viện trong quân đội hiện đại gắn với phát triển văn hoá đọc trong toàn quân, đáp ứng nhu cầu đọc, học, giải trí của bộ đội trong kỷ nguyên mới.

7. Đảng uỷ Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với các cơ quan liên quan, cơ sở giáo dục đào tạo rà soát, nghiên cứu xây dựng khung chương trình chuẩn về đào tạo nhân lực ngành xuất bản và truyền thông theo hướng chuẩn hoá trình độ lý luận chính trị; phẩm chất đạo đức nghề nghiệp; năng lực, kỹ năng làm xuất bản trong môi trường xuất bản hiện đại.

Triển khai tiết đọc sách thành môn tự chọn trong hệ thống trường từ tiểu học đến trung học cơ sở để hình thành thói quen đọc sách, phát triển tư duy, xây dựng xã hội học tập và học tập suốt đời; xây dựng thiết chế thư viện hiện đại trong trường học đáp ứng việc đọc, học và giải trí của học sinh, sinh viên.

8. Các tỉnh uỷ, thành uỷ, đảng uỷ trực thuộc Trung ương, đảng uỷ các bộ, cơ quan ngang bộ; cấp uỷ, tổ chức đảng cơ quan chủ quản xuất bản, cơ quan xuất bản quán triệt, triển khai thực hiện các nội dung của Chỉ thị; báo cáo những vấn đề phát sinh và kết quả thực hiện theo quy định.

9. Đảng uỷ Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể Trung ương lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng chương trình, kế hoạch triển khai thực hiện nội dung của Chỉ thị đối với các cơ quan xuất bản trực thuộc các hội thành viên của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể Trung ương.

10. Hội Xuất bản Việt Nam phát huy vai trò, trách nhiệm trong phát triển ngành xuất bản và văn hoá đọc.

11. Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương rà soát, tham mưu sửa đổi, bổ sung các quy định của Đảng nhằm tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, định hướng toàn diện của Đảng đối với hoạt động xuất bản; chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức quán triệt, tuyên truyền, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát và tham mưu nội dung triển khai thực hiện Chỉ thị; định kỳ sơ kết, tổng kết, báo cáo Ban Bí thư.

Chỉ thị này phổ biến đến chi bộ.

Nơi nhận:

- Các ban đảng, đảng uỷ trực thuộc Trung ương,
- Các tỉnh uỷ, thành uỷ,
- Các đảng uỷ bộ, ngành, tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương,
- Các đảng uỷ đơn vị sự nghiệp Trung ương,
- Các đồng chí Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng,
- Lưu Văn phòng Trung ương Đảng.

T/M BAN BÍ THƯ

Trần Cẩm Tú